

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MELHIORA VATELĒ [*MELCHIOR WATHELET*] SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 14. janvārī¹

Lieta C-438/14

Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff
pret
Standesamt der Stadt Karlsruhe,
Zentraler Juristischer Dienst der Stadt Karlsruhe

(Amtsgericht Karlsruhe (Karlsruēs pirmās instances tiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Savienības pilsonība — Dalībvalsts iestāžu atteikums ierakstīt dzimtsarakstu reģistrā dižciltības titulus un dižciltības pievārdu, kas veido daļu no personvārda, ko pilngadīga persona ieguvusi citā dalībvalstī — Situācija, kurā pieteikuma iesniedzējs, kuram ir abu attiecīgo dalībvalstu pilsonība, ir ieguvis personvārdu pēc paša lūguma

I – Ievads

1. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par LESD 18. un 21. panta interpretāciju saistībā ar tiesvedību starp *Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff*, Vācijas un Apvienotās Karalistes pilsoni, un Vācijas iestādēm, kas ir atteikušās grozīt viņa vārdus un uzvārdu viņa dzimšanas apliecībā un pievienot dzimtsarakstu reģistrā dižciltības titulus, kas ietilpst viņa Apvienotajā Karalistē iegūtajā personvārdā, proti, “Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff”².

2. Izskatāmā lieta ir viena no lietām garā lietu virknē par Eiropas Savienības pilsonību saistībā ar personvārdiem, kurās ir taisīti spriedumi *Konstantinidis* (C-168/91, EU:C:1993:115), *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539), *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559), *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806), kā arī *Runevič-Vardyn* un *Wardyn* (C-391/09, EU:C:2011:291).

3. Lai arī būdama ļoti līdzīga lietai, kurā taisīts spriedums *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806), izskatāmā lieta atšķiras no šīs pēdējās tajā ziņā, ka pieteikuma iesniedzējs pamata lietā ir divu dalībvalstu pilsonis un ka Vācijas tiesībās tiek pieļauts, ka dižciltības tituli tiek izmantoti kā uzvārda sastāvdaļa, lai gan tie ir atcelti un vairs nevar tikt piešķirti no jauna.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — Šajos secinājumos pieteikuma iesniedzēju apzīmēšu ar vārdu un uzvārdu, kas izmantoti viņa identificēšanai iesniedzējtiesā esošajā tiesvedībā, proti, “Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff”.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Savienības tiesības

4. LESD 18. panta pirmā daļa ir formulēta šādi:

“Piemērojot Līgumus un neskarot tajos paredzētos īpašos noteikumus, ir aizliegta jebkāda diskriminācija pilsonības dēļ.”

5. LESD 20. pantā ir paredzēts:

“1. Ar šo ir izveidota Savienības pilsonība. Ikvienu personu, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, ir Savienības pilsonis. Savienības pilsonība papildina, nevis aizstāj valsts pilsonību.

2. Savienības pilsoņiem ir ar Līgumiem piešķirtās tiesības un ar tiem uzliktie pienākumi. Tiem, cita starpā, ir:

a) tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstu teritorijā;

[..]

Šīs tiesības īsteno saskaņā ar nosacījumiem un ierobežojumiem, ko nosaka Līgumos un ar to īstenošanai paredzētajiem pasākumiem.”

6. LESD 21. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus.”

B – Vācijas tiesiskais regulējums

7. 1949. gada 23. maija Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikuma (*Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland, BGBl.*, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Pamatlikums”) 123. panta 1. punktā ir noteikts, ka “līdz pirmajai Bundestāga sanāksšanai spēkā esošie tiesību akti paliek spēkā, ciktāl tie nav pretrunā Pamatlikumam”.

8. Vācu impērijas Konstitūcijas (*Verfassung des Deutschen Reichs, Reichsgesetzblatt* 1919, 1383. lpp.; turpmāk tekstā – “Veimāras Konstitūcija”), kas pieņemta 1919. gada 11. augustā Veimārā un kas stājās spēkā 1919. gada 14. augustā, 109. pantā ir noteikts:

“Visi vācieši likuma priekšā ir vienādi.

Vīriešiem un sievietēm būtībā ir vienādas pilsoniskās tiesības un pienākumi.

Izcelsmes vai kārtas dēļ iegūtās publisko tiesību privilēģijas vai ierobežojumi ir jāatceļ. Dižciltības tituli paliek tikai kā personvārda sastāvdaļa. Tie vairs netiek piešķirti.

Titulus drīkst piešķirt tikai tad, ja tie raksturo amatu vai arodu. Iepriekš minētais neattiecas uz akadēmiskajiem grādiem.

Valsts nevar piešķirt ne ordeņus, ne apbalvojumus.

Neviens vācietis nedrīkst pieņemt titulu vai ordeni no ārvalsts valdības.”

9. 1994. gada 21. septembra Vācijas Civillikuma ievadlikuma (*Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch*, *BGBI.* I, 2494. lpp., 1997 I labojums, 1061. lpp.; turpmāk tekstā – “*EGBGB*”) tā redakcijā, kas bija piemērojama pamatlīdzes faktu rašanās laikā, ir noteikts:

“5. pants – Personālstatūts

(1) Ja ir atsauce uz personas pilsonības valsts tiesībām un persona ir vairāku valstu pilsonis, jāpiemēro tās valsts tiesības, ar kuru personai ir visciešākā saikne viņas pastāvīgās dzīvesvietas vai dzīves gājuma dēļ. Ja šai personai ir arī Vācijas pilsonība, prioritārs ir šis tiesiskais statuss.

[..]

6. pants – Sabiedriskā kārtība

Citas valsts tiesību normu nepiemēro, ja tās piemērošana var radīt situāciju, kas ir acīmredzami nesaderīga ar Vācijas tiesību pamatprincipiem. It īpaši šāda norma nav piemērojama, ja tās piemērošana ir nesaderīga ar pamattiesībām.

[..]

10. pants – Personvārds

(1) Personas personvārdu reglamentē šīs personas pilsonības valsts tiesības.

[..]

48. pants – Citā Savienības dalībvalstī iegūta personvārda izvēle

Ja personas personvārdam piemērojamas Vācijas tiesības, tā, paziņojot par to civilstāvokļa aktu iestādei, var izvēlēties pastāvīgas uzturēšanās laikā citā Eiropas Savienības dalībvalstī iegūtu un tās civilstāvokļa aktu reģistrā ierakstītu personvārdu, ciktāl tas acīmredzami nav nesaderīgi ar Vācijas tiesību pamatprincipiem. Personvārda izvēle ir spēkā no reģistrācijas brīža citā dalībvalstī civilstāvokļa aktu reģistrā, ja vien persona īpaši nepaziņo, ka personvārda izvēlei ir jābūt spēkā tikai nākotnē. Paziņojumam jābūt oficiāli apliecinātam vai apstiprinātam. [..]”

III – Tiesvedība pamatlīdzes un prejudiciālais jautājums

10. Pieteikuma iesniedzējs pamatlīdzes ir dzimis 1963. gada 9. janvārī Karlsrūē [*Karlsruhe*] (Vācija) ar personvārdu *Nabiel Bagadi*. Dzimšanas fakts ir ierakstīts Karlsrūes civilstāvokļu aktu biroja reģistrā.

11. Vēlāk adopcijas ceļā *Nabiel Bagadi* ieguva vācu uzvārdu *Bogendorff*, kuru viņš pēc tam kopā ar vārdu nomainīja tā, ka viņa pašreizējie vācu vārdi un uzvārds ir “Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff”.

12. 2001. gadā *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* pārcēlās uz Apvienoto Karalisti, kur no 2002. gada viņš Londonā strādāja par konsultantu maksātspējas jautājumos.

13. 2004. gadā *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* naturalizācijas ceļā ieguva Apvienotās Karalistes pilsonību.

14. Ar 2004. gada 26. jūlija deklarāciju (“Deed Poll”), kas 2004. gada 22. septembrī reģistrēta *Supreme Court of England and Wales* (Anglijas un Velsas Augstākā tiesa, Apvienotā Karaliste), *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* mainīja savu personvārdu uz “Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff”. Šī deklarācija tika publicēta 2004. gada 8. novembra *The London Gazette*³.

15. Sievas grūtniecības dēļ 2005. gadā *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* pārcēlās no Londonas un Kemnicu [*Chemnitz*] Vācijā, kur 2006. gada 28. februārī piedzima viņa meita.

16. Viņa meitas, kurai ir Vācijas un Apvienotās Karalistes dubultpilsonība, piedzimšana tika deklarēta Apvienotās Karalistes ģenerālkonsulatā Diseldorfā [*Düsseldorf*] 2006. gada 23. martā. Viņa meitas Apvienotās Karalistes dzimšanas apliecībā un pasē ierakstītie vārdi un uzvārds ir “Larissa Xenia Gräfin von Wolffersdorff Freiin von Bogendorff”.

17. Taču Kemnicas civilstāvokļa aktu birojs, pamatojoties uz *EGBGB* 10. pantu, atteicās reģistrēt *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* meitu ar viņas Apvienotās Karalistes personvārdu.

18. Ar 2011. gada 6. jūlija lēmumu *Oberlandesgericht Dresden* (Federālās zemes Augstākā tiesa Drēzdenē, Vācija) uzlika Kemnicas pilsētas iestādēm pienākumu reģistrēt *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* meitu ar viņas Apvienotās Karalistes personvārdu, nospriežot:

“Tomēr apstākļi, ka līdz ar Veimāras Konstitūcijas spēkā stāšanās dižciltības tituli vairs nav uzskatāmi par tituliem *stricto sensu* un ir jālieto kā uzvārda daļa (un tādējādi kļuvuši par īsteniem uzvārdiem, skat. Henrich un Wagenitz, *Deutsches Namensrecht*, 2007, 015, 9. punkts, “Noms nobles”), nekādi neietekmē ieinteresētās personas – kurai *a priori* piešķirams tikai uzvārds – personvārda lietojumu. Uzvārds nozīmē, ka tā personvārda daļa, kas pirms Veimāras Konstitūcijas spēkā stāšanās būtu bijis dižciltības tituls, ir jānovieto aiz vārda, nevis pirms tā. Ieinteresētajai personai netiek piešķirts nekāds dižciltības tituls, kas bija firsta privilēģija monarhistiskajā iekārtā saistībā ar iecelšanu dižciltībā. Pretēji tam, kā uzskata *Landgericht*, Veimāras Konstitūcija neparedz dižciltības titulu lietošanas aizliegumu uzvārdā, kā tas ir paredzēts, piemēram, Austrijas 1919. gada Likumā par dižciltības atcelšanu, par ko Tiesa ir lēmusi 2010. gada 22. decembrī (*StAZ* 2011, 77. lpp.). Tā Vācijā pat ir atzīts, ka īpašos apstākļos arī republikā uzvārds, kas ietver dižciltības titulu, var tikt pārmantots, oficiāli mainot personvārdu (Henrich un Wagenitz, turpat. Skat. [...] *OVG Hamburg StAZ* 2007, 46. lpp., *BVerwG DVBI*. 1997, 616. lpp.)⁴.”

19. Atbilstoši šim norādēm *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* meitai kā Vācijas pilsoni tāpat ir tādi paši vārdi un uzvārds, kādi viņai ir kā Apvienotās Karalistes pilsoni, proti, “Larissa Xenia Gräfin von Wolffersdorff Freiin von Bogendorff”.

20. 2013. gada 22. maijā *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* ar autentisku deklarāciju vērsās *Standesamt der Stadt Karlsruhe* (Karlsrūes pilsētas civilstāvokļa aktu birojs), atbilstoši *EGBGB* 48. pantam lūdzot ierakstīt dzimtsarakstu reģistros viņa Apvienotās Karalistes tiesībās noteiktos vārdu un uzvārdu kā viņa dzimto personvārdu, ko šis birojs atteicās darīt.

21. Šajos apstākļos *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* lūdza *Amtsgericht Karlsruhe* (Karlsrūes pirmās instances tiesa, Vācija) uzdot Karlsrūes pilsētas civilstāvokļa aktu birojam uz Civilstāvokļa aktu likuma (*Personenstandsgesetz*) 49. panta 1. punkta pamata ar atpakaļejošu spēku grozīt viņa dzimšanas apliecību no 2004. gada 22. septembra tādējādi, ka viņa vārdi un uzvārds būtu “Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff”.

3 — Skat. 2004. gada 8. novembra *London Gazette*, 14113. lpp., pieejama interneta vietnē: <https://www.thegazette.co.uk/notice/L-57458-1018>.

4 — 17 W 0465/11.

22. Karlsrūes pilsētas civilstāvokļa aktu birojs noraidīja šo lūgumu, atsaucoties uz *EGBGB* 48. pantā paredzēto sabiedriskās kārtības atrunu.

23. Šajos apstākļos *Amtsgericht Karlsruhe* (Karlsrūes pirmās instances tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai LESD 18. un 21. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts iestādēm ir pienākums atzīt šis valsts pilsoņa personvārda maiņu, ja viņš vienlaicīgi ir citas dalībvalsts pilsonis un, pastāvīgi dzīvojot šajā dalībvalstī un nesaistīti ar izmaiņām ģimenes tiesībās paredzētā statusā mainot personvārdu, ir ieguvis brīvi izvēlētos personvārdus, kas ietver vairākus dižciltības titulus, ciktāl viņam, iespējams, turpmāk nebūs būtiskas saiknes ar šo valsti un pirmajā minētajā dalībvalstī dižciltība ar Konstitūciju ir tikusi atcelta, bet atceļšanas brīdī lietotos dižciltības titulus varēja saglabāt kā personvārda sastāvdaļu?”

IV – Tiesvedība Tiesā

24. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesas kancelejā reģistrēts 2014. gada 23. septembrī. *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff, Zentraler Juristischer Dienst der Stadt Karlsruhe* (Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests), Vācijas valdība, kā arī Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus un savus mutvārdu apsvērumus sniedza tiesas sēdē 2015. gada 12. novembrī.

V – Analīze

25. Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai LESD 18. un 21. pantam ir pretrunā, ja kādas dalībvalsts kompetentās iestādes atsakās atzīt šis dalībvalsts pilsoņa personvārda maiņu gadījumā, kad šis pilsonis vienlaikus ir arī citas dalībvalsts pilsonis, kurš, pastāvīgi uzturoties šajā pēdējā dalībvalstī, ir ieguvis vairākus dižciltības titulus ietverošu brīvi izvēlētu personvārdu.

A – Par LESD piemērošanas jomu

26. Vispirms jāatzīmē, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, “lai arī [...] noteikumi par personas uzvārda un vārda atveidošanu civilstāvokļa reģistrāciju apliecinošos dokumentos ir dalībvalstu kompetencē, tomēr tām, īstenojot šo kompetenci, ir jāievēro Savienības tiesības, it īpaši Līguma tiesību normas attiecībā uz katram Savienības pilsonim atzīto brīvību pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā”⁵.

27. Tā kā LESD 20. pantā paredzētās Savienības pilsonības mērķis vai sekas nevar būt paplašināt Savienības tiesību piemērošanas jomu attiecībā uz pilnībā iekšējām situācijām, LESD 20. panta piemērošanas priekšnoteikums ir, lai starp konkrēto situāciju un Savienības tiesībām pastāvētu saistība⁶.

28. Aplūkojamajā gadījumā Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests un Vācijas valdība uzskata, ka, tā kā *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* ir Vācijas pilsonība, saskaņā ar *EGBGB* 5. panta 1. punktu viņa personvārda izmaiņām ir piemērojamas vienīgi Vācijas tiesības.

5 — Spriedums *Runevič-Vardyn un Wardyn* (C-391/09, EU:C:2011:291, 63. punkts). Skat. arī spriedumus *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539, 25. punkts), *Grunkin un Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559, 16. punkts), kā arī *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 38. punkts).

6 — Skat. spriedumus *Uecker un Jacquet* (C-64/96 un C-65/96, EU:C:1997:285, 23. punkts), *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539, 26. punkts), kā arī *Grunkin un Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559, 16. punkts).

29. Tiesa jau ir noraidījusi šāda veida argumentu lietā, kurā tika taisīts spriedums *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539), saistībā ar Beļģijas starptautisko privāttiesību normām, kas, tāpat kā *EGBGB* 5. panta 1. punkts, dubultpilsonības gadījumā deva priekšroku Beļģijas pilsonībai. Tādas tiesību normas kā šie Beļģijas un Vācijas tiesību aktu panti nevar izslēgt ne saistību starp konkrēto situāciju un Savienības tiesībām, ne šo tiesību sistēmu normu piemērošanu pilsonības jautājumos.

30. Sprieduma *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539) 27. punktā Tiesa nosprieda, ka “šāda saikne ar [Savienības] tiesībām pastāv attiecībā uz personām, kas atrodas tādā situācijā kā Garsijas Avejo bērni, kas ir vienas dalībvalsts pilsoņi, kuri likumīgi dzīvo citas dalībvalsts teritorijā”.

31. Šā sprieduma 28. punktā Tiesa piebilda, ka “šim secinājumam nevar pretnostatīt apstākli, ka attiecīgajām personām pamata prāvā ir arī tās dalībvalsts pilsonība, kurā viņi dzīvo kopš dzimšanas un ko saskaņā ar šīs valsts iestāžu teikto šī iemesla dēļ tās atzīst kā vienīgo. Dalībvalsts nedrīkst ierobežot citas dalībvalsts pilsonības piešķiršanas sekas, izvirzot papildu nosacījumu šīs pilsonības atzīšanai saistībā ar [LESD] paredzēto pamatbrīvību īstenošanu”.

32. Tātad, pretēji tam, ko apgalvo Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests un Vācijas valdība, no šīs judikatūras skaidri izriet, ka *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff*, tā kā viņam ir Apvienotās Karalistes pilsonība un viņš likumīgi dzīvo Vācijā, savās tiesiskajās attiecībās ar Vācijas Federatīvo Republiku ir tiesīgs atsaukties uz saistību ar Savienības tiesībām un tātad uz šo tiesību piemērojamību, un viņa Vācijas pilsonība tam nevar būt par šķērslī.

33. Izskatāmās lietas pārrobežu raksturam ir vēl lielāka nozīme, ja ņem vērā faktu, ka vārdus un uzvārdu, kuru atzīšanu *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* vēlas panākt Vācijā, viņš saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesībām ir ieguvis, izmantojot LESD 20. un 21. pantā paredzētās tiesības brīvi pārvietoties, likumīgi uzturēdamies Anglijā.

34. Tātad Vācijas iestāžu atteikšanās visās sastāvdaļās atzīt tādu vārdu un uzvārdu, ko Apvienotajā Karalistē ir ieguvis Savienības pilsonis, kuram ir vienlaikus gan Apvienotās Karalistes, gan Vācijas pilsonība, ir jāizvērtē saistībā ar LESD noteikumiem par pilsonību, proti, saistībā ar LESD 18., 20. un 21. pantu.

B – Par LESD 18. pantā aizliegtās diskriminācijas esamību

1) Pušu argumenti

35. Iesniedzējtiesa vaicā, vai pilsoņa, kuram ir Vācijas un Apvienotās Karalistes pilsonība, personvārda maiņas neatzīšana varētu būt pretrunā LESD 18. pantam, kas aizliedz jebkādu diskrimināciju pilsonības dēļ.

36. Komisijas ieskatā, nediskriminācijas princips prasa, lai līdzīgas situācijas netiktu aplūkotas atšķirīgi un lai atšķirīgas situācijas netiktu aplūkotas vienādi. Ņemot vērā, ka pilsoņi ar dubultpilsonību sastopas ar īpašām grūtībām sava uzvārda dēļ un tātad atšķiras no personām, kurām ir vienas dalībvalsts pilsonība, tie atrodies atšķirīgā situācijā.

37. Tādēļ Komisija uzskata, ka Vācijas iestāžu atteikšanās atzīt personvārdu, ko *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* ir ieguvis Apvienotajā Karalistē, ir uzskatāma par vienādu attieksmi atšķirīgās situācijās, kas esot pretrunā LESD 18. pantā nostiprinātajam nediskriminācijas principam.

38. Vācijas valdība uzskata, ka Vācijas tiesību piemērošana Vācijas pilsonim nevar būt diskriminācija viņa pilsonības dēļ.

39. Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests īpaši neatsaucas uz LESD 18. pantu, bet uzskata, ka Tiesas judikatūra, kas paredz citā dalībvalstī iegūta personvārda atzīšanu, esot balstīta uz pirmā ieraksta principu. Šis princips norādot, ka vienā dalībvalstī likumīgi pirmo reizi reģistrēts personvārds ir prioritārs. Tādējādi citā dalībvalstī, kuras pilsonību pieteikuma iesniedzējs ir ieguvis vēlāk, piešķirta personvārda maiņas atteikums atbilstot šim principam un līdz ar to tas neesot Savienības tiesību pārkāpums.

2) Vērtējums

40. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka “nediskriminācijas princips prasa, lai attieksme pret līdzīgām situācijām nebūtu atšķirīga un lai attieksme pret atšķirīgām situācijām nebūtu tāda pati”⁷.

41. Kā jau norādīju iepriekš⁸, Tiesa ar šo jautājumu jau saskārās lietā, kurā tika taisīts spriedums *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539), kurā Beļģijas starptautiskās privāttiesības, tāpat kā Vācijas starptautiskās privāttiesības⁹, noteica piemērojamo likumu dubultpilsonības gadījumos, priekšroku dodot Beļģijas pilsonībai¹⁰.

42. Tiesa izvērtēja, vai personas ar tikai Beļģijas pilsonību un personas ar vēl kādas citas dalībvalsts pilsonību atrodas “dažādās situācijās un šai gadījumā nediskriminācijas princips nozīmētu, ka [šie pēdējie] var pieprasīt, lai attieksme pret viņiem būtu citāda nekā attieksme pret personām, kurām ir vienīgi Beļģijas pilsonība”¹¹.

43. Tā kā Beļģijas pilsoņi ar dubultpilsonību bija pakļauti divām dažādām tiesību sistēmām, kas tiem var radīt viņu situācijai raksturīgas grūtības un tā rezultātā tiem var būt dažādi uzvārdi, minētā sprieduma 37. punktā Tiesa nosprieda, ka tos “atšķir no personām, kurām ir vienīgi Beļģijas pilsonība un kurām ir tikai viens uzvārds”¹².

44. Tādēļ un pretēji tam, ko apgalvo Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests, vēlāka Apvienotās Karalistes pilsonības iegūšana vai pašreizējā dzīvesvieta Vācijā nekādā veidā neietekmē atrašanos atšķirīgā situācijā.

45. Turklāt uzskatu, ka tas, vai persona ar dubultpilsonību atrodas atšķirīgā situācijā no personas, kurai ir tikai Vācijas pilsonība, nevar būt atkarīgs no veida, kādā piešķirtais personvārds ir ticis iegūts. Situācijas atšķirība, kas būtu pamats atšķirīgai attieksmei, lai nepieļautu diskrimināciju, izriet no tā, ka persona ar dubultpilsonību ir pakļauta diviem dažādiem regulējumiem.

46. No iepriekš minētā izriet, ka Vācijas pilsoņi, kuriem ir atšķirīgi uzvārdi dažādu likumu dēļ, kas tiem ir saistoši pilsonības dēļ, var atsaukties uz savai situācijai raksturīgajām grūtībām, kas tos atšķir no personām, kurām ir tikai Vācijas pilsonība, neatkarīgi no tā, kā viņu otrās pilsonības tiesības tiem ir piešķirušas no Vācijas tiesībās atzītā atšķirīgu personvārdu. Tātad šīs personas atrodas atšķirīgā situācijā, kas prasa atšķirīgu attieksmi no tās, kas ir paredzēta personām, kurām ir tikai Vācijas pilsonība.

47. Taču piekritu Komisijai, ka pret *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* Vācijas iestādes ir izturējušās tāpat kā pret personām, kurām ir tikai Vācijas pilsonība, lai gan viņa dubultpilsonības dēļ viņa situācija ir atšķirīga no šo personu situācijas.

7 — Spriedums *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539, 31. punkts). Šajā ziņā skat. arī spriedumus *National Farmers' Union u.c.* (C-354/95, EU:C:1997:379, 61. punkts), *SCAC* (C-56/94, EU:C:1995:209, 27. punkts), kā arī *Codorniu/Padome* (C-309/89, EU:C:1994:197, 26. punkts).

8 — Skat. šo secinājumu 29.–31. punktu.

9 — Skat. *EGBGB* 5. panta 1. punktu.

10 — Skat. spriedumu *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539, 6.–8. un 32. punkts).

11 — Turpat (34. punkts).

12 — Turpat (37. punkts).

48. Tātad ir pārkāpts LESD 18. pantā noteiktais nediskriminācijas princips. Turpinājumā izvērtēšu, vai šis pārkāpums ir attaisnojams¹³.

C – Par LESD 20. un 21. panta ierobežojuma esamību

1) Pušu argumenti

49. Komisijas ieskatā, atteikums atzīt personvārda maiņu tādā situācijā kā aplūkojamajā gadījumā, esot LESD 20. un 21. pantā noteikto tiesību brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā ierobežojums, jo personvārdu atšķirība divās dalībvalstīs varot traucēt šo tiesību izmantošanu, radot būtiskas profesionāla un privāta rakstura neērtības.

50. Komisija uzskata, ka tas tā ir ne tikai gadījumā, kad netiek atzīts dzimšanas vai dzīvesvietas dalībvalstī piešķirts personvārds, bet arī mainot personvārdu tādas personas gadījumā, kurai ir divu dalībvalstu dubultpilsonība. Ņemot vērā, ka vārdi un uzvārds, kas *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* ir Apvienotajā Karalistē (“Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff”) un Vācijā (“Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff”), nav identiski, šī personvārdu atšķirība varētu radīt pārpratumus un neērtības, kas izriet no apstākļa, ka vairs nav iespējams pamatoties uz kādā no šīm abām dalībvalstīm izdoto dokumentu tiesiskajām sekām.

51. Tomēr iesniedzējtiesa norāda, ka aplūkojamajā gadījumā fakti nenorāda ne uz sevišķām grūtībām identificēt *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff*, ne uz ievērojamiem šķēršļiem, kas viņam radītu konkrētu kaitējumu privātajā un profesionālajā dzīvē. Tieši balstoties uz šo izklāstu, Vācijas valdība uzskata, ka tiesības brīvi pārvietoties šajā konkrētajā gadījumā nav ierobežotas.

52. Pirmkārt, apstākļi, ka viņa Apvienotās Karalistes personvārds tiek izmantots vienīgi profesionālās darbības kontekstā Apvienotajā Karalistē, nozīmējot, ka šim personvārdam patiesībā nav lielas nozīmes viņa identificēšanā un viņa ģimeniskajai piederībai Vācijai. Otrkārt, šo apstākli apstiprinot fakts, ka pieteikuma iesniedzējs Apvienotajā Karalistē veikto personvārdu maiņu Vācijas civiltāvokļa aktu birojā ir lūdzis reģistrēt tikai pēc vairāk nekā sešiem gadiem.

53. Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests uzmanību pievērš galvenokārt atšķirībām starp pamatlietu un lietu, kurā tika taisīts spriedums *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559). Tā ieskatā, šī judikatūra uzliekot dalībvalstīm vienīgi pienākumu atzīt tāda personvārda maiņu, kas ir reģistrēts dzimšanas vai dzīvesvietas dalībvalstī. Atbilstoši pirmā ieraksta principam¹⁴ atteikums mainīt personvārdu, kas piešķirts dalībvalstī, kuras pilsonību pieteikuma iesniedzējs ir ieguvis vēlāk, neesot LESD 20. un 21. pantā garantēto brīvas pārvietošanās tiesību ierobežojums.

2) Vērtējums

54. Jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tāds valsts tiesiskais regulējums, kas kādiem dalībvalsts pilsoņiem ir nelabvēlīgs tikai tādēļ, ka viņi ir izmantojuši savas tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot citā dalībvalstī, ir LESD 21. panta 1. punktā nostiprināto tiesību uz brīvu pārvietošanos ierobežojums¹⁵.

13 — Skat. šo secinājumu 71.–105. punktu.

14 — Skat. šo secinājumu 39. punktu.

15 — Skat. spriedumus *De Cuyper* (C-406/04, EU:C:2006:491, 39. punkts), *Nerkowska* (C-499/06, EU:C:2008:300, 32. punkts), *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559, 21. punkts), *Runevič-Vardyn* un *Wardyn* (C-391/09, EU:C:2011:291, 67. un 68. punkts), kā arī *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 53. punkts).

55. No šīs pašas judikatūras izriet, ka tas, ka personai, kura ir izmantojusi savas tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties citas dalībvalsts teritorijā, “ir pienākums tās pilsonības dalībvalstī lietot citu uzvārdu nekā dzimšanas un dzīvesvietas dalībvalstī piešķirtais un reģistrētais uzvārds, var ierobežot [šo] tiesību [...] īstenošanu”¹⁶.

56. Ja šis princips ir attiecināms uz to personu gadījumiem, kuras, kā tas bija lietās, kurās tika taisīti spriedumi *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559) un *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806), ir tikai vienas dalībvalsts pilsoņi, tad tas *a fortiori* ir attiecināms uz to personu gadījumiem, kuras – kā *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* – ir vairāku dalībvalstu pilsoņi.

57. Proti, personas personvārds ir daļa no tās identitātes un privātās dzīves, kuru aizsardzība ir nostiprināta Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pantā un Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pantā¹⁷.

58. Kā Tiesa pirmoreiz nosprieda lietā, kurā tika taisīts spriedums *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539), “uzvārdu dažādīb[a] attiecīgajām personām var radīt nopietnas gan profesionāla, gan privāta rakstura neērtības, kuras rodas tostarp saistībā ar to, ka dalībvalstī, kuras pilsoņi ir šie bērni, ir sarežģīti panākt, lai tiktu atzītas aktu vai dokumentu, kuros ir ietverts citā dalībvalstī, kuras pilsoņi arī ir šie bērni, atzītais uzvārds, juridiskās sekas”¹⁸.

59. No judikatūras pēc sprieduma *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539) izriet, ka “vairākas ikdienas dzīves darbības gan publiskajā, gan privātajā telpā prasa pierādīt identitāti”¹⁹ un ka “[atšķirība uzvārdos] var radīt šaubas par [...] personas identitāti, kā arī iesniegto dokumentu publisko ticamību vai tajos ietvertās informācijas patiesumu”²⁰.

60. Lietā, kurā tika taisīts spriedums *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 64. punkts), Tiesa nosprieda, ka bija “jāņem vērā fakts, ka saskaņā ar Vācijas tiesībām vārdi “Fürstin von” tiek uzskatīti nevis par aristokrāta titulu, bet gan par dzīvesvietas dalībvalstī likumīgi iegūta vārda veidojošu elementu”.

61. Tādējādi uzvārds *Fürstin von Sayn-Wittgenstein* minētajā lietā tika uzskatīts par vienu uzvārdu, ko veido vairāki elementi, un ka “vārdi *Fürstin von Sayn-Wittgenstein* un *Sayn-Wittgenstein* nav identiski”²¹.

62. Identiski nav arī personvārdi “Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff” un “Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff”. Šajā ziņā atšķirība starp abiem uz vienu un to pašu personu attiecinātajiem personvārdiem var radīt pārpratumus un neērtības.

16 — Skat. spriedumus *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559, 21. un 22. punkts), kā arī *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 54. punkts).

17 — Skat. spriedumus *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 52. punkts), kā arī *Runevič-Vardyn* un *Wardyn* (C-391/09, EU:C:2011:291, 66. punkts). Judikatūru par personas personvārda aizsardzību Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pantā skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1994. gada 22. februāra spriedumā *Burghartz* pret Šveici, A sērija, Nr. 280-B, 24. punkts, un 1994. gada 25. novembra spriedumā *Stjerna* pret Somiju, A sērija, Nr. 299-B, 37. punkts.

18 — Spriedums *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539, 36. punkts). Šajā ziņā skat. arī spriedumu *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 55. punkts).

19 — Spriedumi *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559, 25. punkts) un *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 61. punkts). Šajā ziņā skat. arī spriedumu *Runevič-Vardyn* un *Wardyn* (C-391/09, EU:C:2011:291, 73. punkts).

20 — Spriedumi *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559, 26. un 28. punkts), kā arī *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 55. un 69. punkts).

21 — Spriedums *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 65. punkts).

63. Tomēr jāatgādina, ka judikatūrā tiek prasīts, ka konkrētajam valsts tiesiskajam regulējumam “pēc rakstura jābūt tādām, lai tas ieinteresētajām personām varētu radīt “nopietnas neērtības” administratīvā, profesionālā un privātā jomā”²², un it īpaši jābūt tā, ka personai “pastāv konkrēts risks saistībā ar nepieciešamību kļūstēt šaubas attiecībā uz [tās] identitāti, kā arī [tās] iesniedzamo dokumentu autentiskumu”²³.

64. Manuprāt, ir acīmredzams, ka aplūkojamajā gadījumā šis kritērijs ir izpildīts to pašu iemeslu dēļ, kurus Tiesa ir norādījusi sprieduma *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806) 66.–70. punktā, vēl jo vairāk tāpēc, ka – atšķirībā no *Sayn-Wittgenstein* kundzes – *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* ir Vācijas un Apvienotās Karalistes dubultpilsonība.

65. Tātad, ja ““nopietnas neērtības” [...] sprieduma lietā *Grunkin* un *Paul* izpratnē rada fakts, ka ir jāmaina visas vārda *Fürstin von Sayn-Wittgenstein* formālā rakstura sekas gan publiskajā, gan privātajā jomā, ņemot vērā, ka oficiālajos identifikācijas dokumentos šobrīd viņai ir cits vārds”²⁴, tieši tāpat tas ir attiecībā uz *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff*, kurš, uzturoties Apvienotajā Karalistē, savu Apvienotās Karalistes personvārdu ir izmantojis gan privātā, gan profesionālā kārtā.

66. Tādējādi ar divām pasēm, kurās ir visnotaļ atšķirīgi vārdi un uzvārdi, *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* riskē “radīt aizdomas par nepareizu deklarāciju sakarā ar atšķirību, kāda pastāv”²⁵ starp viņa Apvienotās Karalistes un vācu vārdiem un uzvārdiem. Kā norāda Komisija, šāds risks pastāv neatkarīgi no ciešas saiknes ar otru dalībvalsti, šajā gadījumā Apvienoto Karalisti, kas turpinās pastāvēt arī nākotnē.

67. Proti, tiesas sēdē *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* ar vairākiem piemēriem norādīja uz neērtībām, ar kādām viņš savos Vācijas un Apvienotās Karalistes identifikācijas dokumentos esošo personvārdu atšķirību dēļ Vācijā saskaras, konkrēti ceļu satiksmes kontrolē vai atverot kontus bankā privātiem vai profesionāliem nolūkiem. Viņš arī uzsvēra, ka vairākos gadījumos viņam ir nācies pavadīt vairākas stundas policijas iecirknī, kamēr Vācijas iestādes pārbauda viņa Apvienotās Karalistes pases īstumu un derīgumu.

68. Turklāt no savas puses pievienoju šaubu risku (īpaši ceļojumu gadījumos uz ārzemēm) par starp *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* un viņa nepilngadīgo meitu *Larissa Xenia* pastāvošajām paternitātes attiecībām, kas varētu rasties no tā, ka katram no viņiem ir Vācijas pase ar ļoti atšķirīgu uzvārdu.

69. Runājot par pirmā ieraksta principu, ko rakstveida apsvērumos, kā arī tiesas sēdē ir izklāstījis Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests, jāuzsver, ka šā principa pamatojums judikatūrā, proti, spriedumā *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559), vispār nav rodams. Ja arī saskaņā ar minēto spriedumu Vācijas iestādēm bija pienākums atzīt pirmo un vienīgo uzvārdu, ko konkrētais bērns bija ieguvis Dānijā, tas drīzāk izrietēja no šīs lietas faktiem, nevis no vispārpiemērojama principa esamības konstatācijas.

70. Līdz ar to kādas dalībvalsts, konkrētajā gadījumā Vācijas Federatīvās Republikas, iestāžu atteikšanās atzīt visās sastāvdaļās tās pilsoņa personvārdu tādu, kāds tas ir radies citā dalībvalstī, kuras pilsonība šim pilsonim arī ir, ir LESD 20. un 21. pantā ikvienam Savienības pilsonim atzīto tiesību ierobežojums.

22 — Spriedums *Runevič-Vardyn* un *Wardyn* (C-391/09, EU:C:2011:291, 76. punkts) ar atsauci uz spriedumiem *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539, 36. punkts), *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559, 23.–28. punkts), kā arī *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 67., 69. un 70. punkts).

23 — Spriedums *Runevič-Vardyn* un *Wardyn* (C-391/09, EU:C:2011:291, 77. punkts). Šajā ziņā skat. arī spriedumu *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 70. punkts).

24 — Spriedums *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 67. punkts).

25 — Spriedums *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 68. punkts).

D – Par attaisnojumu

71. Atliek vien izvērtēt, vai LESD 18. panta pārkāpums un LESD 21. pantā nostiprinātās pārvietošanās brīvības ierobežojums var tikt attaisnoti.

72. Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda četrus apsvērumus, kas, iespējams, varētu attaisnot reģistrācijas atteikumu: personvārda turpinātības princips, Apvienotajā Karalistē veiktās personvārda maiņas patvaļīgums, izvēlēta personvārda garums, kā arī dižciltības titulu atcelšana.

1) Par personvārda turpinātības principu

73. Iesniedzējtiesas ieskatā, par iemeslu tam, ka Vācijas tiesībās nav atļauta vārda un uzvārda maiņa pēc personas pašas vēlēšanās, ir tas, ka personvārdam ir jābūt pieejamam kā drošīcamam un noturīgam identifikācijas elementam.

74. Taču, kā Tiesa nosprieda sprieduma *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559) 30. un 31. punktā, nepārprotamības un turpinātības principi, “kuri ir minēti, lai atbalstītu personas uzvārda noteikšanas piesaisti šīs personas pilsonībai, – lai arī cik legītīmi tie var būt – nevar tikt uzskatīti par būtisk[iem] tādējādi, ka ar tiem varētu attaisnot [...] dalībvalsts kompetento iestāžu atteikumu atzīt [konkrētās personas] uzvārdu, kāds tas ir noteikts un reģistrēts citā dalībvalstī”.

75. Proti, ciktāl piesaistes pilsonībai mērķis ir nodrošināt, lai personas personvārds varētu tikt noteikts, ievērojot kontinuitāti un stabilitāti, ir jāsecina, kā to šā sprieduma 32. punktā ir nospriedusi Tiesa, ka “šādas piesaistes rezultāts būs pretējs gaidītajam”, jo ikreiz, kad *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* šķērsos robežu starp Apvienoto Karalisti un Vāciju, viņam būs cits personvārds, nerunājot jau nemaz par situāciju, kad viņš pārceltos uz dzīvi kādā citā dalībvalstī un tādā gadījumā varētu brīvi izvēlēties vienu vai otru personvārdu.

2) Par personvārda maiņu pēc personas pašas vēlēšanās

76. Iesniedzējtiesas ieskatā, *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* Apvienotās Karalistes un Vācijas pasēs esošās viņa personvārda atšķirības nav saistāmas ar viņa dzimšanas, adopcijas vai citu viņa statusa izmaiņu apstākļiem. Gluži pretēji, zinot lietas apstākļus, *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* pats to ir izraisījis, procesa laikā nenorādot iemeslus, kas liecinātu, ka viņa personvārda izvēle ir saprotama vai pat nepieciešama. Secinājusi, ka mainīt personvārdu Apvienotajā Karalistē *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* nolēmis vienīgi personiskas labpatikas apsvērumu vadīts, iesniedzējtiesa prāto, vai šī viņa izdarītā izvēle pelna aizsardzību.

77. Tiesas sēdē Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests uzstāja, ka Vācijas tiesības neparedz tādu iespēju brīvi izvēlēties vārdu, kādu Apvienotajā Karalistē ir izmantojis *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff*, un ka Karlsrūes pilsēta pret to iebilstu pat tad, ja Apvienotās Karalistes uzvārdā nebūtu nekādu dižciltības titulu²⁶. Tiesas sēdē Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests arī apgalvoja, ka iespēja mainīt personvārdu pēc personas pašas vēlēšanās ir pretrunā Vācijas sabiedriskajai kārtībai, jo Vācijas tiesības nepieļauj šāda veida maiņu.

78. Šim viedoklim nepiekrītu, jo tā iznākumā pilnīgi un gandrīz automātiski tiek bez ievēribas atstāts kādā citā dalībvalstī likumīgi lietots personvārds.

26 — Atbilstoši tiesas sēdē Karlsrūes pilsētas Galvenā juridiska dienesta pārstāvja teiktajam, “pat ja konkrētajā gadījumā personvārds tiktu mainīts no *Ramirez* uz *Schroeder*, mūsu argumenti būtu tieši tādi paši”.

79. Kā apgalvo Komisija, privātpersona pelna aizsardzību pat tajos gadījumos, kad tā savus vārdus un uzvārdu maina pēc savas vēlēšanās, konkrētajā gadījumā ar t.s. “Deed Poll” deklarāciju²⁷.

80. Pirmkārt, kā to Tiesa jau nosprieda sprieduma *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806) 52. punktā, “personas vārds ir tās identitāti un privāto dzīvi, kuras aizsardzība ir nostiprināta Eiropas Savienības pamattiesību hartas 7. pantā, kā arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pantā, veidojošs elements”.

81. Šajā ziņā Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir nospriedusi, ka “atzīstot [..], ka var pastāvēt pamatoti iemesli, kas indivīdam var radīt vēlmi mainīt savu vārdu, Tiesa atzīst, ka tikpat labi sabiedrības interesēs var būt attaisnojami attiecīgi tiesiskie ierobežojumi. Piemēram, lai nodrošinātu precīzu iedzīvotāju reģistrēšanu vai aizsargātu personas identifikācijas līdzekļus, kā arī lai personas ar noteiktu uzvārdu pieskaitītu kādai konkrētai ģimenei”²⁸.

82. Tāpēc pretēji tam, ko norāda Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests, personvārda maiņa, kas pati par sevi nav sabiedrības interešu aizskārums, pēc personas pašas vēlēšanās nevar būt par pamatu LESD 18. un 21. panta ierobežojumam.

83. Otrkārt, indivīdi pelna aizsardzību pat arī tajos gadījumos, kad kaut kāda iemesla dēļ viņi ir lūguši mainīt savu personvārdu, jo profesionāla un privāta rakstura neērtības, ko rada dažādu personvārdu lietošana dažādās dalībvalstīs – kā, piemēram, grūtības savas pilsonības valstī panākt, lai tiku atzītas tiesiskās sekas aktiem vai dokumentiem, kuros ir ietverts citā dalībvalstī, kuras pilsonība viņiem arī ir, atzītais personvārds²⁹, – pastāv neatkarīgi no tā, kādā veidā piešķirtais personvārds ir ticis iegūts.

84. Treškārt, Vācijas iestādes nevar atteikties atzīt sava pilsoņa citā dalībvalstī likumīgi iegūtu vārdu, pamatojoties vienīgi uz to, ka šī personvārda maiņa ir patvaļīga vai notikusi pēc personas pašas vēlēšanās. Tiesību ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums ļauj dalībvalstīm pietiekami cinīties pret to, ko savos rakstveida apsvērumos Vācijas valdība dēvē par “personvārdu tūrismu”.

85. Proti, kā Tiesa nosprieda sprieduma *Centros* (C-212/97, EU:C:1999:126) 24. punktā, “dalībvalstij ir tiesības veikt pasākumus, lai novērstu atsevišķu pilsoņu centienus, izmantojot ar Līgumu nodibinātās tiesības, apiet valsts tiesību aktus vai lai atturētu pilsoņus ļaunprātīgi vai negodīgi savā labā izmantot [Savienības] tiesību normas”.

86. Tas nozīmē, ka, ja vien Vācijas iestādes nevar pierādīt, ka *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* ir pārcēlies uz Apvienoto Karalisti un vairākus gadus tur dzīvojis vienīgi nolūkā mākslīgi radīt savu vārdu un uzvārda maiņai vajadzīgos apstākļus, lai spētu atbilst *EGBGB* 48. panta piemērošanas nosacījumiem, atteikšanās atzīt *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* Apvienotajā Karalistē iegūto personvārdu nevar tikt vienkārši pamatots ar faktu, ka šī maiņa ir notikusi pēc tā īpašnieka pašas vēlēšanās.

87. Turklāt gluži tāpat kā Komisija arī es uzskatu, ka aplūkojamajā gadījumā nav notikusi ļaunprātīga izmantošana, jo no prejudiciālā nolēmuma ir redzams, ka iesniedzējtiesa sliecas uzskatīt, ka laika posmā no 2001. gada līdz 2005. gadam *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* interešu centrs patiesībā bijis Londonā. Viņa saistība ar Apvienoto Karalisti, kuras pilsonis viņš ir, nebija ne fiktīva, ne dibināta ļaunprātībā.

27 — Skat. šo secinājumu 14. punktu.

28 — 1994. gada 25. novembra spriedums *Stjerna* pret Somiju, A sērija, Nr. 299-B, 39. punkts.

29 — Skat. spriedumus *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539, 36. punkts), kā arī *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559, 22. un 23. punkts).

88. Kas attiecas uz Karlsrūes pilsētas Galvenā juridiskā dienesta argumentu, ka personvārda maiņa pēc personas pašas vēlēšanās ir pretrunā Vācijas sabiedriskajai kārtībai, jāuzsver, ka, lai arī Tiesa ir nospriedusi, ka sabiedriskā kārtība var attaisnot LESD 20. un 21. panta ierobežojumu³⁰, šis jēdziens neaptver visus valsts tiesību imperatīvos noteikumus, no kuriem privātpersonas nedrīkst atkāpties. Gluži pretēji, kā Tiesa ir nospriedusi sprieduma *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806) 86. punktā, “uz sabiedrisko kārtību var atsaukties tikai tādā gadījumā, ja ir reāli un pietiekami nopietni draudi sabiedrības pamatinteresēm”.

89. Man šķiet acīmredzami, ka, lai arī Vācijas tiesības nepieļauj brīvi mainīt personvārdu pēc personas pašas vēlēšanās, šis noteikums neatbilst sabiedriskās kārtības noteikumam izvirzītajām augstajām prasībām sprieduma *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806) izpratnē.

3) Par personvārda garumu

90. Pēc iesniedzējtiesas teiktā, Vācijas sabiedriskajai kārtībai ir arī svarīgi izvairīties no pārmērīgi gariem vai pārlietu sarežģītiem uzvārdiem. Šajā ziņā tā norāda, ka pieteikuma iesniedzēja pamatlietā izvēlētais personvārds, proti, “Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff”, Vācijas kontekstā ir neparasti garš.

91. Tomēr šāda veida apsvērums nav ņemams vērā. Sprieduma *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559) 36. punktā Tiesa ir nospriedusi, ka “šādi administratīva rakstura apsvērumi nevar būt pietiekami, lai attaisnotu [...] brīvas pārvietošanās ierobežojumu”. Tāpēc šajā lietā tas ir noraidāms.

4) Par dižciltības titulu atcelšanu

92. Atsaucoties uz spriedumu *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806), Karlsrūes pilsētas Galvenais juridiskais dienests uzskata, ka seno dižciltības titulu “Graf” (grāfs) un “Freiherr” (barons) pievienošana uzvārdam varētu būt pretrunā Vācijas sabiedriskajai kārtībai, jo ir nepieļaujamā pretrunā principam, ka visi vācieši ir vienlīdzīgi likuma priekšā, un konstitucionālā līmeņa izvēlei atcelt dižciltību, kas konkretizēta Veimāras Konstitūcijas 109. panta trešajā daļā, lasot to kopsakarā ar Pamatlikuma 123. pantu.

93. Uzreiz jānorāda, ka *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* lūdz mainīt ne vien savu uzvārdu, bet arī savus vārdus no “Nabiel Peter” uz “Peter Mark Emanuel”. Tāpēc iespējams, ar atteikšanos no dižciltības tituliem pamatotais attaisnojums tik un tā attiektos vienīgi uz uzvārda maiņu.

94. Vienlīdz jāpaskaidro, ka *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* Apvienotajā Karalistē iegūtajā uzvārdā ietvertie vārdi “Graf” un “Freiherr” ne Apvienotās Karalistes, ne Vācijas tiesībās nav dižciltības tituli. Konkrēti, Apvienotās Karalistes tiesību gadījumā tie neapzīmē Apvienotās Karalistes monarha piešķirtus dižciltības titulus. Savukārt Vācijas tiesībās tie arī nav dižciltības tituli, jo dižciltības tituli, kā skaidri noteikts Veimāras Konstitūcijas 109. panta trešajā daļā, ir atcelti.

95. Tomēr, tā kā vārdi “Graf” un “Freiherr” vācu valodā nozīmē attiecīgi “grāfs” un “barons”, ar dižciltības titulu atcelšanu saistītais Vācijas valdības arguments ir jāsaprot kā tāds, kas attiecas uz no šiem vārdiem secināmu norādi par dižciltīgu izcelsmi.

96. Šajā ziņā sprieduma *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806) 85. punktā Tiesa ir nospriedusi, ka “objektīvi apsvērumi saistībā ar sabiedrisko kārtību var pamatot dalībvalsts atteikumu atzīt tās pilsoņu uzvārdu, kāds ir ticis piešķirts citā dalībvalstī”³¹.

30 — Skat. spriedumu *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 85. un 86. punkts). Skat. šo secinājumu 96. un 97. punktu.

31 — Šajā ziņā skat. arī spriedumu *Grunkin* un *Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559, 29. punkts).

97. Šā sprieduma 86. punktā Tiesa ir atgādinājusi, ka “sabiedriskās kārtības jēdziens kā attaisnojums atkāpei no pamatbrīvības ir jāinterpretē šauri, lai tā piemērošanas jomu nevarētu vienpusēji noteikt katra dalībvalsts atsevišķi bez Eiropas Savienības iestāžu kontroles [..]. No minētā izriet, ka *uz sabiedrisko kārtību var atsaukties tikai tādā gadījumā, ja ir reāli un pietiekami nopietni draudi sabiedrības pamatinteresēm [..]*”³².

98. Tā kā ar dižciltības atcelšanu tiek īstenots vispārīgāks visu Vācijas pilsoņu līdztiesības princips, kas paredzēts Veimāras Konstitūcijas 109. panta pirmajā daļā, un tā kā Tiesa jau ir atzinusi, ka “Savienības tiesību sistēmas mērķis nenoliedzami ir nodrošināt vienlīdzības principa kā vispārējā tiesību principa ievērošanu, [..] [šim principam esot ietvertam] arī Pamattiesību hartas 20. pantā”³³, varētu argumentēt, ka citā dalībvalstī iegūta personvārda, kas ietver vārdus, kuri apzīmē agrākos dižciltības titulus, reģistrēšana republikā ir pretrunā šīs valsts sabiedriskajai kārtībai.

99. Tomēr, kā to jau esmu izskaidrojis secinājumu lietā *Gazprom* (C-536/13, EU:C:2014:2414) 177. punktā, sabiedriskās kārtības jēdziens attiecas uz “likumiem un vērtībām, kuru atzīšanu un izpildi *nevar atstāt bez ievēribas*, jo tiesiskā, brīvā un demokrātiskā valstī šāda atstāšana bez ievēribas nebūtu pieļaujama”.

100. Tas nozīmē, ka, lai kāda norma būtu uzskatāma par sabiedrisko kārtību, tai konkrētajā tiesību sistēmā ir jābūt *tik fundamentālam* imperatīvam noteikumam, ka pamatlīstas kontekstā no tās nedrīkst būt *nekādas* atkāpes.

101. Taču, kā norāda iesniedzējtiesa, atšķirībā no Austrijas tiesību sistēmas, kas tika aplūkota spriedumā *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806), Vācijas tiesību sistēmā, proti, Veimāras Konstitūcijas 109. panta trešajā daļā, nav ietverts strikts aizliegums saglabāt dižciltības titulus.

102. Gluži pretēji, lai arī šajā Veimāras Konstitūcijas normā ir paredzēts, ka “izcelsmes vai kārtas dēļ iegūtās publisko tiesību privilēģijas vai ierobežojumi ir jāatceļ,” tajā ir piebilsts, ka “dižciltības tituli paliek tikai kā personvārda sastāvdaļa”. Saskaņā ar Vācijas praksi dižciltības tituli tiek atļauti vienīgi tad, ja tie tiek norādīti aiz vārda³⁴.

103. Šajos apstākļos neredzu, ne kādā veidā *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* Apvienotajā Karalistē iegūtais personvārds, proti, “Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff”, varētu būt pretrunā Vācijas sabiedriskajai kārtībai, ne kā iespējams runāt par reāliem un pietiekami nopietniem draudiem sabiedriskajai kārtībai, jo, lai gan dižciltības tituli ir atcelti, tie var saglabāties kā uzvārdi, ievērojot Veimāras Konstitūcijas 109. panta trešajā daļā un judikatūrā paredzētos ierobežojošos nosacījumus.

104. Vai nu dižciltības tituli ir pretrunā sabiedriskajai kārtībai un to lietošana, kā tas ir Austrijā, ir aizliegta visiem vāciešiem, vai arī tie tādi nav un visi vācieši var tos brīvi izmantot kā uzvārdus, tos liekot aiz, nevis pirms vārda, kā tas tika darīts līdz 1918. gadam.

105. Tāds ir bijis arī *Oberlandesgericht Dresden* (Federālās zemes Augstākā tiesa Drēzdenē) ieskats, kas ar savu 2011. gada 6. jūlija lēmumu uzlika Kemnicas pilsētas iestādēm pienākumu reģistrēt *N. P. Bogendorff von Wolffersdorff* meitu ar viņas Apvienotajā Karalistē iegūto personvārdu, proti, “*Larissa Xenia Gräfin von Wolffersdorff Freiin von Bogendorff*”³⁵. Ja meitas gadījumā tas nav pretrunā sabiedriskajai kārtībai, neredzu, kā tas varētu būt pretrunā viņas tēva gadījumā.

32 — Mans izcēlums. Šajā ziņā skat. arī spriedumus *Église de scientologie* (C-54/99, EU:C:2000:124, 17. punkts) un *Omega* (C-36/02, EU:C:2004:614, 30. punkts).

33 — Spriedums *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, 89. punkts).

34 — Skat. šo secinājumu 18. punktā citēto *Oberlandesgericht Dresden* (Federālās zemes Augstākā tiesa Drēzdenē, Vācija) 2011. gada 6. jūlija lēmumu.

35 — Skat. šo secinājumu 18. punktu. Mans izcēlums.

106. Uzskatu, ka manu viedokli pastiprina Vācijas valdības nepārlicinošās atbildes uz maniem tiesas sēdē uzdotajiem jautājumiem, ar kuriem, izmantojot hipotētiskus piemērus, centos noskaidrot, vai ārvalsts personvārds, kas ietver īstus ārvalstu dižciltības titulus vai vārdus, kas vācu valodā nozīmē dižciltības titulu, ārvalsts valodā nepastāvot šādai nozīmei, būtu pretrunā Vācijas sabiedriskajai kārtībai. Vācijas valdība nesniedza konkrētas atbildes, bet gan uzstāja uz to, ka atbilde esot atkarīga no katra konkrētā gadījuma. Taču, ja dižciltības titulu izmantošanas aizliegums patiesi būtu saistīts ar Vācijas sabiedrisko kārtību, atbildei būtu jābūt vienkāršai un hipotētiskajos gadījumos vienādai.

107. Turklāt atbilstoši Vācijas valdības argumentācijai sanāk, ka dižciltības tituli iepriekš minētajos nosacījumos būtu izmantojami vienīgi ar īstenajiem tituliem, kas piešķirti Vācu impērijā pirms 1918. gada, lai cīnītos pret privātpersonu izgudrotiem viltus tituliem. Lai arī ir grūti pierādīt reālus un pietiekami nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai un, Vācijas valdības ieskatā, uzvārdu ar šo “viltus titulu” likumīgi varētu izmantot nākamās paaudzes, arguments, ka jāaizsargā īstie dižciltības tituli, būtu paradokssāls to demokrātijas un vienlīdzības vērtību gaismā, kas ir inspirējušas Veimāras Konstitūciju, it īpaši tās 109. pantu, un kuru mērķis, pēc Vācijas valdības teiktā, ir aizsargāt “republikānisko iekārtu”³⁶.

108. Šajā kontekstā uzskatu, ka uz dižciltības titulu atcelšanu balstītais attaisnojums ir noraidāms.

VI – Secinājumi

109. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, ierosinu Tiesai atbildēt uz *Amtsgericht Karlsruhe* (Karlsruēas pirmās instances tiesa) uzdoto prejudiciālo jautājumu šādi:

LESD 18., 20. un 21. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts iestādēm ir pienākums atzīt šīs dalībvalsts pilsoņa personvārda maiņu, ja viņš vienlaicīgi ir arī kādas citas dalībvalsts pilsonis un šajā citā dalībvalstī ir ieguvis brīvi izvēlētu un vairākus dižciltības titulus ietverošu personvārdu, ciktāl šīs pirmās dalībvalsts tiesībās, lai arī dižciltības tituli ir atcelti, ir pieļauta to lietošana uzvārdā.

36 — Formulējums, kādu tiesas sēdē izmantoja Vācijas valdība.